

ISA MARTINI JÕULUD

Jõulunäidend

Tegelased: Isa Martin, kojamees, noor naine lapsega, kerjused, jutustaja.

Tegevuskoht: Isa Martini tuba, kus on laud, sellel lina; korvtool; prillid; Piibel, väike raamat (evangeelium); palju kingi ja väikese lapse kingad; lamp; kohvikann ja tassid; piimakann, võileivad; aken; reguleeritava helendusega valgus; magnetofon.

Jutustaja: *Kas te tunnete isa Martinit? Ta on lihtne kingsepp, kes parandab kõikide ümbruskonna inimeste saapad ja kingad ära. Vanadusest on tal nägemine kehvaks jäänud ja ta ei saa enam uusi kingi teha. Kuigi teie ei tunne teda, siiski kõik ümberkaudsed peavad temast lugu, sest ta teeb oma tööd korralikult. Viimasel ajal peetakse isa Martinit usklikuks, sest ta loeb tihti oma suurt raamatut -- Piiblit. Seda võib näha, kui piiluda tema aknast sisse.*

Isa Martinil on elus olnud palju muresid. Tema naine suri ammu ja tema lapsed ei käi teda vaatamas. (Paus)

Oli jõuluõhtu. Väljas oli külm ja niiske, aga isa Martini toas oli valge ja soe. Ta oli lõpetanud töö ja söönud oma supi ära. Tuli praksus pliidi all ja tema istus korvtoolis, prillid nina peal ja luges.

Isa Martin: *(Piibel nähtaval) ja ta tõi ilmale oma esimese poja ja mähkis Ta mähkmetesse ja asetas Ta sõime, sest neil polnud muud aset majas. Sest neil polnud muud aset majas. ...ei olnud muud aset ... ei olnud Temale aset!*

(Vaatab ringi oma lihtsas, puhtas toas)

Siin oleks Talle küll ruumi olnud. Temale ... kui Ta oleks tulnud. Oleks lausa rõõm olnud Teda vastu võtta. Ma oleksin kogu toa Temale jätnud. ... ei olnud Temale aset.

Oi, miks Ta ei tule minult aset paluma?

(Vaatab ümberringi)

Mina olen üks, mul ei ole kedagi, kelle peale võiksin mõelda. Kõigil on sugulased ja sõbrad, kes küll minust hooliks? Kui rõõmus ma oleksin, kui Tema oleks minu juures. Kui nüüd oleksid esimesed jõulud. Kui Jõululaps -- meie Päästja tuleks täna õhtul maa peale. Kui Ta otsustaks tulla minu majje. Oi, kuidas ma Tema eest hoolitseksin!

Kuidas Teda teeniksin. Miks Ta ei tule enam samal viisil nagu varem?

Mida ma Talle annaksin? Piiblis räägitakse, et Idamaa targad tõid Talle kulda, viirukit ja mürrit, aga minul ei ole midagi sellist. Nemad olid rikkad mehed.

Aga karjased, mida nemad Talle andsid? Sellest ei räägita midagi. Võib-olla nad ei jõudnud midagi kaasa võtta.

Aga nüüd ma tean, mida ma Talle annaksin.

(Tõuseb ja upitab riiulilt kaks väikest lapsekinga, mis ta oli hoolikalt paberisse mässinud) Siin need on, need oleksin andnud Temale, minu meistritöö. Tema ema oleks kindlasti imetlenud neid. Aga mida ma nüüd ometi mõtlen?

(Naeratab omaette)

Tõsi mis tõsi, nüüd ma räägin küll rumalusi. Kuidas ma võin sellist asja ette kujutada? Justkui Jõululaps vajaks minu väikest kodu ja neid kingi.

(Martin istub jälle, väljast kostab tänaval liikujate hääli, Martin on jäänud tukkuma.

Lähedalt kostab vaikne hääl: "Martin!")

Martin: *Kes seal on? (vaatab ukse poole)*

Hääl: *Martin, sa tahtsid mind näha. Vaata homme tänavale hommikust õhtuni, siis näed mind mööda minemas. Püüa mind ära tunda, sest teist korda ma enam siin maailmas sinule ei ilmu.*

Hääl kaob, Martin hõõrub silmi. Kostavad kesköö kellalöögid -- 12 pauku. Lamp laual on kustunud.

Martin: *See on Tema. Ta lubas minna minu majast mööda. Aga kui see oli vaid uni? Ega sest midagi. Mina ootan Teda ikka. Ei ole Teda kunagi näinud, aga olen imetlenud Tema pilti kõigis kirikutes. Küll ma ta ära tunnen.*

Martin jääb magama, tuled kustuvad.

Jutustaja: *Ammu enne hommikut süttis kingsepa toas väike lamp. Martin keetis endale kohvi ja istus akna alla ootama valguskiirt ja inimesi tänaval. Vähehaaval hakkas valgenema ja Martin nägi kojameest, kes alati ilmus tänavale, hommikul kõigist teistest varem. Kuid Martinil oli tähtsamat teha, kui kojameest vahtida. Väljas paistis olevat külm, sest kojamees vehkis kätega ja trampis jalgu, et sooja saada. Martin mõtles: "Vaeseke, tal on ikka veel külm. Täna on püha, aga tema peab tööd tegema. Pakuksin talle õige tassi kohvi."*

Martin koputab aknale, kojamees vaatab akna poole.

Martin: *Tulge sisse ja soojendage end pisut!*

Kojamees: *Aitäh, hea meelega. Milline jube ilm, nagu Põhjanabal.*

Martin: *Kas jooksite tassi kohvi?*

Kojamees: *Küll te olete hea inimene. Jooksin meeleldi kohvi. Polegi veel saanud.*

Martin annab kiiresti külalisele tassi kohvi ja kiirustab akna juurde tagasi, uurib hoolega, ega keegi pole vahepeal aknast mööda läinud.

Kojamees: *Mispärast te aknast välja vaatate?*

Martin: *Ma ootan oma Päästjat.*

Kojamees: *Päästjat? Mis häda teil siis on, millest vaja päästa on?*

Martin: *Mina räägin hoopis teisest Päästjast.*

Kojamees: *Ah nii. Millisest siis?*

Martin: *Päästjast, kes võib tulla millal iganes tahab ja Ta lubas just täna tulla. Kas teie ei tunn Teda? Ta on Jeesus-Jõululaps.*

Kojamees: *Olen kuulnud inimesi Temast rääkivat, aga mina ei tunne Teda. Kus Ta elab?*

Martin: *Jumal andis oma Poja, et Ta lunastaks meid meie pattudest. Ta sündis Petlemmas. Ja ingel ütles karjastele: "Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis saab osaks kõigele rahvale: sest teile on täna Taaveti linnas sündinud Õnnistegija, kes on Issand Kristus! Tema on minu Päästja.*

Martin vaata hoolega aknast välja.

Kojamees: *Te siis ootate Teda? Mulle tundub, et te ei näe Teda sellisena, nagu ette kujutate. Aga sellest pole midagi, te olete näidanud Teda minule. Ka mina tahaksin lugeda teie suurt raamatut. ...Ma olen kindel, et te pole asjata kulutanud aega täna hommikul, kuigi päev pole veel õieti alanudki. Suur tänu! Nägemiseni!*

Akna taga on valgeks läinud.

Jutustaja: *Paar tundi hiljem hakkas Martinile silma üks noor naine koos lapsega, kes olid väga kehvasti riides. Naine oli nii kahvatu, et Martinil hakkas temast kahju. Võib-olla meenutas see talle tema oma tüdruku.*

Martin: *(avab ukse, kui naine on möödumas) Hei, tulge sisse!*

Naine lapsega tuleb sisse.

Martin: *Vaesekesed! Kindlasti sooviksite süüa võileiba, kui olete natuke sooja saanud. Eks ju? Ja lapsele kuluks ära tass piima. Siin ongi piimakann. Soojendage end ja andke väikseke minu kätte. Palju aastaid tagasi olid minulgi lapsed ja ma oskan vendega ümber käia. Laps paistab terve olevat. Aga mida! Te pole talle kingi jalga pannud.*

Naine: *Mul ei ole.*

Martin: *Oodake! Mul on sobiv kingapaar.*

Ema vastupuiklemisest hoolimata paneb Martin kingad lapsele jalga. Ta olkab omaette, sest tal on kahju loobuda oma meistritööst.

Martin: *(omaette) Noh, ega mina nendega enam midagi tee.*

Martin läheb akna juurde ja uurib hoolega tänavat, nii et nainegi hämmastus.

Naine: *Mida te nii hoolega vaatate?*

Martin: *Ootan oma Päästjat. Kas teie tunnete Jeesust, meie Issandat?*

Naine: *Jah! (teeb ristimärgi) Alles hiljuti lugesin oma katekismust.*

Martin: *Mina ootan Teda.*

Naine: *Kas te usute, et Ta läheb siit mööda?*

Martin: *Jaa. Ta ütles minule.*

Naine: *See on võimatu. Minagi sooviksin jääda siia, et Teda näha, kui see on tõsi. Aga te olete kindlasti eksinud. Nüüd ma pean minema, et haiglasse jõuda.*

- Martin: (annab naisele väikese evangeeliumiraamatu) *Võtke see väike raamat. Lugege seda hoolega. See ei ole küll sama, mis Teda näha, aga peaaegu sama. Ja võib-olla näete Teda kunagi hiljem.*
- Jutustaja: *Tund kulub tunni järel, inimesi möödub aknast üksteise järel. (Sammude kaja) Päästjat ei olnud näha. (Pimeneb).
Noori ja vanu, töömehi, pereemasid, rikkaid ja vaeseid, igasuguseid inimesi läks mööda. Aga Jeesust ei olnud näha ega kuulda.
Martini silmad väsisid. Jõulukuu päevad on lühikesed. Hakkas pimenema, õhtu jõudis kätte. Enam ei olnud mõtet istuda akna juures. Möödakäijaid ei olnud enam pimeduses näha. Vana mees oli kurb.*
- Martin: (omaette pobisedes) *See oli ikka uni. Aga siiski ma lootsin oma Päästjat näha.*
- Jutustaja: *Pärast õhtusööki avas Martin oma suure raamatu ja proovis lugeda, kuid ei suutnud.*
- Martin: (kordab) *Ta ei tulnud ... Ta ei tulnud ...*
- Jutustaja: *Äkki läks toas üleloomulikult valgeks ja kuigi uks on kinni, saab väike tuba täis inimesi.
Seal on kojamees, noor naine lapsega ja teisi, keda isa Martin päeval aitas ja toitidis.
Nad kõik ütlevad: Kas sa ei näinud mind?*
- Kõik järjekorras: *Kas sa ei näinud mind?*
- Martin: (küsib igahelt) *Aga kes sina oled?*
- Laps noore naise süles näitab sõrmega Martini ees Piiblis lahti olevat kohta.
- Hää! (loeb) *Tulge siia, minu Isa õnnistatud, pärige kuningriik, mis teile on valmistatud maailma asutamisest! Sest mul oli nälg ja te andsite mulle süüa, mul oli janu ja te jootsite mind; ma olin võõras ja te võtsite mind vastu. ... Tõesti ma ütlen teile, mis te iganes olete teinud ühele nende mu vähemate vendade seast, seda te olete minule teinud. (Mt 25, 34-35;40)*

Seatud jutustuse "Isa Martini jõulud" järgi.